

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolós szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25.
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

A borértékesítés.

Sátoralja-Ujhely, június 9.

(bb.) A bor nem olyan árucikk, mint a buza, amelynek börzei árfolyama van. A buza árát megnézem az újságban, s aztán nyugodtan alkuszom a kereskedővel. Tudom, hogy ő se csaphat be nagyon engem, és se őt. Nagy igazságtalan nyereség egyik részről se várható. Csak az árfolyamhullámzásból származó, pontosan meghatározható nyereségről vagy veszteségről lehet szó. Ha ma eladom a buzámot a napi árfolyamon, egy hónap múlva megnézem a börzei jegyzéseket, s krajcár pontossággal megmondhatom, hogy: no, a huncut ennyit nyert a buzámon, vagy: ennyit veszített rajta szegény.

A bornak nincs precíz árfolyama, a bor minőségét nem lehet olyan pontossággal meghatározni, mint a buzát. Szüretkor, mikor a legtöbb bor kerül eladásra, még azt se lehet tudni, mi lesz belőle? 200 percentet fog-e nyerni rajta a vevő, vagy százat veszíteni? De legtöbbnyire igen nagy, több száz perccente menő szokott lenni a differencia. Az 1839-iki borokat átlag 40—50 firtjával vették meg, s eladták 4—5 év múlva 2—300 firtjával. Tehát a termelőnek, aki a szőlő, aki költött rá, dolgoztatta, leszűretelte, jutott egy hordó árából 40 firt, — a kereskedőnek, a ki csak megvette s pár évig tar-

totta, jutott, — kamatot, költséget, mindent leszámítva, — 100—200 forint.

Ezért nem szabad a bornak értékesítését egyszerűen úgy rendezni, mint egyéb gazdasági termékekét. Ezért nem helyes, ha a bortermelő a borok hordóba szűrésével s pincébe szállításával már befejezve látja a feladatát s aztán csak leül és összetett kézzel várja a borkereskedőt. Ezért szükséges, hogy a bortermelő egyuttal kereskedő is legyen, s ne csak eladja borait, hanem a szó valódi értelmében értékesítse is.

Az eddigi rendszer mellett a bortermelő jóformán csak zsellére volt a borkereskedőnek. Küzdött, fáradt egész éven át, aztán szüretkor eljött a kereskedő, elvitte tőle a termését olyan áron, amelyen akarta, — s a munka volt a termelőé, a haszon a kereskedőé. — Sajnos, az a kereskedő legtöbbször nem is Magyarországon lakott s így itt is beteljesedett rajtunk az a mi háromszázados fátumunk, hogy egy idegen ország gyarmata vagyunk, hogy földünk áldásainak, kezünk munkájának hasznát idegenek látják.

Különösen és fokozott mértékben áll ez a Hegyaljára. A hegyaljai bor speciálitás, unikum. Ilyen nem terem sehol másutt a világon. Szentpétervártól Pekingig mindenütt, mint drága különlegességet keresik és fogyasztják. Ha lenne

a Hegyalja termelőiben összetartás, egy célra törekvés, öntudatos akciókedv, — ennek a keresletnek a kihasználásával és fokozásával eddig nem is sejtett mértékben lehetne emelni a tokaji bor keresettségét és árát.

Eddig a hegyaljai termelők részéről semmi se történt ebben az irányban. Eszükbe se jutott, hogy a külfölddel összeköttetésbe lépjenek, hogy a borukat maguk küldjék a logyasztrási piacokra. Ugy voltak, mint a gyöngyhalászok, akik kihozták a tengerfenékről a drága gyöngyöt, de nem viszik el még a szomszédba se, — talán fogalmuk sincs a gyöngy valódi értékéről, — hanem bevárják, míg eljön hozzájuk az angol, s megveszi tőlük a gyöngyöt nevésséges potom áron. S az angol dúsgazdaggá lesz a gyöngykereskedésből, a gyöngyhalász pedig koldus marad.

Hát mi is örökre gyöngyhalászok akarunk maradni, akik csak azért produkáljuk a drága kincset, hogy mi szegények maradjuk s mások meggazdagodjanak rajta?

De még hagyján, ha csak annyi volna ennek az indolenciának, ennek a földhöz ragadtságnak a következménye, hogy más teszi zsebre a hasznát helyettünk! Hanem mi történik? A külföld nagyobb városában, kiállításában borhamisítók árulják hitvány pancsukat mint tokaji bort, kihasználva, meglopva Tokaj hírnevét.

Igazi, hiteles tokaji bort sehol se lehet kapni. A chicagói vilákiállításán egyetlen egy, cífrán földszített, pirosfehérvöld zászliokkal feltűnővé tett helyiségben árultak tokaji bort, — árulta pedig a legveszedelmesebb hegyaljai borhamisítók egyike.

Igy tönkre teszik a hegyaljai bor renoméját, lenyomják az árát, megrontják a keresletét. És ez halálos veszedelem a Hegyaljára, — nagyobb mint a fillokszera. Segíteni pedig semmiféle bortörvényvel nem lehet rajta, mert a mi bortörvényünket a külföldön nem hajthatjuk végre, a követeléseink meg tudvalevőleg minden egyebet védelmeznek odakint, csak a magyar érdekeket nem.

Nincs ez ellen egyéb védelem, mint szövetkezni az egész hegyaljai bortermelésnek, s úgy vinni külföldre a borait és sajtó, reklám, meg minden egyéb eszköz útján tudtára adni a világnak, hogy csak az a hiteles és igazi tokaji bor, a mit a szövetkezet ad el. Így lehet kiszorítani a külföldön a borhamisítókat, így lehet hitelt, piacot, árt szerezni a tokaji bornak.

Gondolkodásra nem sok az idő: tenni kell! Ahol volt tetterő, vállalkozás, bátorság neki vágni a telepítés kockázatát munkájának, ott ne lenne belátás, céltudatos összetartás a sikerült munka eredményének biztosítására?

TÁRCA.

Bírálat

Krónikás verskötetére.*)

Annyi csókot nem láttam még
Soha egy tömegben,
Mint a mennyit Krónikásunk
Elszört e kötetben.

Nagy a vágya még nagyobb a
Csókolózhatnékja,
Számíthat rá minden szép lány,
Még a szomszédnéja.

De vigyáznai még is jó lesz
Ravasz poetára . . .
Hisz a csók csak kopogtatás,
Csóknál meg nem áll a . . .

Az csak finta, amit elmond
Lajdántra, férjre,
Hogy a gyanu ötet s célját
Valahogy ne érje.

Annyi csóknak, annyi vágnak
Még lesz a Wirkungja,
Magsiratja még azt »Náni«
Hát még »Kunigunda«?

Id. Bajusz József

*) A csinos füzetke e hó elején jelent meg Landesmann Miksa és társa kiadásában. Ára 60 krajcár.

Fél szerelem.

Irta: Noel A.

Tehát előtte feküdt a korszakalkotó level, az első házassági ajánlat, melyet valaha formálisan tettek neki. Közvetlenül előtte feküdt; nem volt benne hire sem az óvatosságotól annak a hangulat és a siker valószínűsége iránt, hanem minden teketória nélkül határozottan a cél felé törekedett. Valahányszor eddig ilyes miről volt szó, az egész dolog már az első megbeszélésnél dugába dőlt, mert atyja, a ki szokimondó őszinte ember volt, rögtön kijelentette, hogy a leányának nem adhat hozományt. Vagy pedig az illetők rögtön észrevették, hogy nincs sok reményük s alig, hogy a leány felé közeledtek, ismét abba hagyták a dolgot. Egy szó, mint száz: sohasem lett belőle semmi és már ideje volt, hogy végre olyan kérő jött, a ki nem csak olyan a ki akart, de nem tudott. Az akarás és a bírást eddig még nem volt egy személyben összepontositva.

Különben nagyon halavány, de mégis eléggé határozott fogalma volt az »igaziról«. Ne legyen se nagyon öreg, se nagyon fiatal; ne legyen könnyelmű, se nagyon takarékos; ne legyen se nagyon barna, se nagyon szőke; ne legyen olyan anyámasszony fia, se pedig nagyon hirtelen természetű; egyszerű: ne legyen sem emilyen, sem amolyan: Henriette felfogása szerint a sors már magára vállalhatta volna a

szállítást . . . Csak hogy a sors nem szokta az ilyen megrendeléseket pontosan végrehajtani. Olyan szépen tudott elábrándozni arról, hogy mikor kell majd a sorsnál megrendelne megérkeznie. Szívéből akarta őt szeretni s semmi áldozattól nem riadott volna vissza. Hiszen már előlegkép feláldozta neki a »firtet« mert mihelyt egyszer elhatározta, hogy a kérő nem az, a kit ő megrendelt, akkor az illető az ő számára már nem is létezett többé. A férfiak e miatt gyakran szinte elhidegíttek iránta, mert egész arckifejezése minthogyha csak azt mondotta volna: »Nem a te számodra teremtettem«.

Igy érte el a huszas évek derekát. Ekkor már az ő szemében is úgy tűnt fel, hogy az ifjúságnak már mögötte lévő része, sokkal hosszabb, mint az előtte való rész. Néha már elfogta az aggodalom is, hogy már egyáltalán nem akad férje. Ilyenkor pusztának és egyhangunak látta maga előtt a jövőt, mint egy végtelen országutat, melynek sem bája, sem célja nincsen. De ekkor az ut egyik kanyarodásánál hirtelen megváltozott a látkép. A mi most a szemébe tűnt, az egy még fiatal csinos, művelt, erőteljes, rokonszenves, életvidám, derék ifju volt, egy szóval, egy olyan ember, a ki egészen megfelel az ő megrendelési ívének s a kinek e sok jó tulajdonságain kívül még egy, a legsebbebb tulajdonsága is meg volt, az, hogy Henriette tetszett neki s ezt leplezetlenül mutatta is. Tényleg oly egyenesen haladott a célja felé, hogy »komoly

szándékaiban« kételkedni sem lehetett. Elég jó módú is volt, hogy egy asztalozott, ha még oly jó étvágya is volt, eltarson. Mernők volt, egy nagy építési vállalatnál; természetesen Dél-Amerikában. A rokonait meglepni jött vissza az óvilágba. Azoknál ismerkedett meg Henriette-vel s csakhamar megfogalmazott benne az a gondolat, hogy nem fog egymagában visszatérni új hazájába, Henriette-vel épen úgy tetszett, mint Henriette nekik, s Henriette csakhamar észrevette, hogy ez az »igazi«. S Henriette ugyanoly gyorsan döntötte el önmagában, hogy a mérnöknek nem szabad Amerikába visszatérnie. Készen is a volt tervével. Ha a mérnök szereti őt, akkor ott hagyja amerikai állását s itt fog magának állást keresni. A hol annyi ember állásához jut, ott bizonyosan az ő számára is akad majd, csak akarnia kell. E miatt e szó »Dél-amerika«, többé nem volt rája jeltöltő hatással. Egész egyszerűen félretolta a kellemetlen akadályt s azután tovább ábrándozott.

Most pedig kezében tartotta a levelet, melyre már néhány nap óta várakozott. A mérnök a kezét megkérte, olyan határozott bizalommal, mint hogy ha óhajtatásának a visszautasítása teljesen ki lett volna zárva. A mérnök, mint valami teljesen magától érthető dolgot számított arra, hogy Henriette követi őt Dél-Amerikába, mert a levelében megemlítette, hogy hat hét múlva meg kell történnie az egybekelésnek, hogy ifju feleségét magával vihessen túl a ten-

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomásra hozni miszerint

a „NYUL”-hos csimsett

vendéglőt és kerthelyiséget

a mai kor modern igényeinek teljesen megfelelően, egész újonnan

átalakítottam és villanyvilágítással berendeztem

Egyidejűleg a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kitűnően vezetett magyar konyhámot és tiszta kezelési frissített italaimat, hol is hideg és meleg ételek valamint italok a legpontosabb kiszolgálás mellett a legszolidabb áron szolgáltatnak ki

Egész új betonos kuglizóm

a napnak bármely órájában a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Újjonnan átalakított kényelmes **Táncztermet**, majális, közvacsora és lakodalmi alkalmakra tisztelettel van szerencsém ajánlani.

Hetenként vasárnap, szerdán és szombaton délután LUKÁCS és DAN-DÁS zenekara HANGVERSENYT rendez.

Midőn mindezeket a n. é. közönség b. tudomására hozom, bátor vagyok nagyrabecsült látogatósaikat számomra kikérni, a legpontosabb és legolcsóbb kiszolgálásról előre is biztosítva, maradtam

2-3

WEISZ MOR vendéglős.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főhercegy udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főhercegy rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbal bűtelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a czipésznél s aztán küldjék ide.
Hiszük, hogy a vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.
Zágreb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás!

Övjük lábainkat hidegtől,
nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábőgés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a n. kir. honvédeknek eddig 22.500 pár szállított.
Szállítás csak utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítók, prospectusok és közzéne nyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.

Asbestáru-gyár

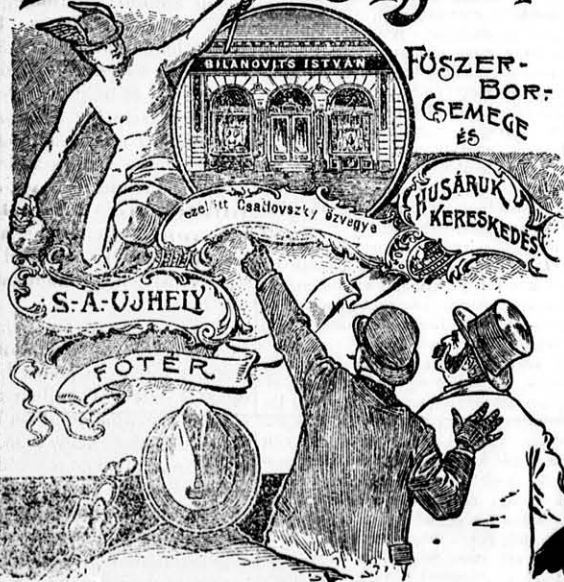
résvénytársaság

Budapest VI. Sziv-utca 18.

3-52

Egyedüli elárusító raktár Klein Zsigmond „Kedvencz áruháza” S.-a.-Ujhely Rákozy-utca 755.

BILANOVITS ISTVÁN

Nagy raktár:

mindennemű legkiválóbb minőségű kávékban,
friss főzelék és déli-gyümölcsökben.

Csukor és csukorka.

Valódi orosz-teák! Bel- és külföldi rumok, magyar és valódi francia cognac.

Hollandi likörök. Szepességi borovicska, szilágyi és szeremi szilviorium. Törköly.

Suchard csokoládé és Cacao.

Naponta friss halak, conservek és vadhusok.

Húsi, kassai- és prágai főtt sódar, bel- és külföldi hideg feldagott páratlan kivitelben.

MINDENFÉLE BEFÖTTÖK.

Valódi ementhali, trappista, kárpáti, Roquefort, Romadour, hagenbergi, gorgonsola sajt.

Olmützi Quargli.

Liptói túró.

Saját készítményű juh-túró.

Házi fehér és füstölt szalona, csemege paprikás szalona

HÁZI ZSIR.

Saját készítményű tormás virstli, szalvaladé és kolbasz-félék.

Asztali- és csemege-borok.

Hercegy Windisgrätz Lajos sárospataki PALACZK-BORAINAK lerakata.

Christoph Ferencz-féle padló-lalok raktára.

Bel- és külföldi ásványvizek.

Nagy-Sárosi és Szegi lisztek.

Bilanovits-féle szamócza naponta friss minőségben.

Vidéki nagyobb rendeléseket saját költségemen szállítok.

Szállodások- és vendéglősöknek engedmény. Helyben házhoz szállítva.